

F. t. beslutn. om adskillelse af kirke og stat

Beslutningsforslag nr. B 94. Fremsat den 8. april 2008 af Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Line Barfod (EL), Per Clausen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om adskillelse af kirke og stat

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. april 2009 at fremsætte lovforslag og foretage de nødvendige ændringer i administrative forskrifter, der skal have til formål

- at afskaffe kirkeskatten,
- at erstatte faget kristendomskundskab med et fag om livsanskuelse i folkeskolen,
- at lægge konfirmationsforberedelsen uden for skoletiden,

- at afskaffe blasfemibestemmelsen i straffeloven,
- at afskaffe statsanerkendelsen af trossamfund og
- at pålægge kommunerne at gennemføre registrering af fødsler, dødsfald, vielser og navne.

Bemærkninger til forslaget

Kirke og stat bør efter forslagsstillernes opfattelse være adskilte institutioner. Verdslige opgaver bør ligge i verdsligt regi og religiøse i religiøst regi. I Danmark er religionsfriheden sikret i grundloven. Samtidig gives den evangeliske lutherske folkekirke en række privilegier. Forslagsstillerne ønsker, at der i forbindelse med en eventuel grundlovsændring foretages en formel adskillelse af kirke og stat. Forslagsstillerne mener imidlertid, at der kan gennemføres en række tiltag og ændringer som led i adskillelsen af kirke og stat også uden en grundlovsændring, derfor fremsættes dette forslag.

En følge af den – ofte særdeles hysteriske – indvandrerdebat er, at det hyppigere og hyppigere hævdes, at »Danmark er et kristent land«. Det er blevet et stående mantra i debatten, der synes at have kristen genoprustning som modtrækket mod konkurrencen fra andre religioner. Enhedslisten ønsker ikke at blive gjort til part i en strid mellem forskellige religiøse retninger og mener ikke, svaret på vor tids udfordringer består i at styrke den ene eller anden eller tredje religion. Tværtimod understreger de religiøse slagsmål behovet for at føre verdsliggørelsen af det danske samfund til bunds. Demokratiet blev etableret blandt andet ved at trænge kirkens dominans tilbage. En konsolidering og uddybelse af demokratiet forudsætter, at man fører processen videre og konsekvent adskiller kirke og stat.

Samfundet bør bekende sig til fuld religionsfrihed og -lighed, herunder selvfølgelig retten til ikke at være religiøs. Samfundet bør understrege, at religion er en privatsag, og at en sammenblanding af kirke og statsmagt er utilstedelig. En sådan sammenblanding ses i dag i en række lande, heriblandt beklageligvis Danmark. Skal man med nogen vægt kunne imødegå krav fra eksempelvis islamiske fundamentalister om en islamisk stat, er det nødvendigt at gøre op med de »kristne elementer« i den danske stat og dermed folkekirkens særstatus og på den måde klart markere, at religion og politik er to forskellige ting, som bør holdes adskilt.

Kirkeskatten

Folkekirken må efter forslagsstillernes opfattelse opkræve kontingenter på linje med alle andre foreninger og indhente offentlige tilskud på linje med disse. Staten bør udelukkende yde støtte til bevarelse af kirker og genstande af almen fredningsmæssig, kulturel og historisk interesse.

Kristendomsundervisningen afskaffelse til fordel for fag om livsanskuelser

Kristendomsundervisning skal efter forslagsstillernes opfattelse sløjfes fra skolens skemaer. Faget skal erstattes af et fag, der inddrager forskellige livsanskuelser, både religiøse og ikke-religiøse. Gamle græske filosoffer, oplysningsfilosofi, menneskerettigheder og andre forestillinger, som har haft afgørende betydning for Danmarks demokratiske udvikling i dag, sættes i skammekrogen i folkeskolen og er noget, folk først stifter bekendtskab med i gymnasiet eller sågar først i visse uddannelser i universitetssystemet.

Det bør være en del af den almene dannelse i folkeskolen, at eleverne stifter bekendtskab med et bredt udsnit af menneskesyn og livsanskuelser, herunder også de religiøse.

Afskaffelse af blasfemiparagraffen i straffeloven

Straffelovens bestemmelse i § 140 om beskyttelse af lovligt bestående religionssamfunds tros lærdomme eller gudsdyrkelse ønsker forslagsstillerne afskaffet. Efter forslagsstillernes opfattelse forskelsbehandler bestemmelsen ved kun at beskytte »lovligt bestående« og dermed de af staten anerkendte trossamfund. Efter forslagsstillernes opfattelse bør der endvidere ikke gælde særlige regler, der beskytter religioner og guder mod ytringer. Derimod er der god grund til at beskytte mennesker mod forhånelser og beskyldninger. Denne beskyttelse findes i henholdsvis injurie- og racismebestemmelsen. Sidstnævnte siger udtrykkeligt, at man ikke må forhåne folk på grund af deres tro. Som led i en adskillelse af stat og kirke bør straffelovens § 140 derfor afskaffes, således at enhver religion kan være

grundlag for en diskussion, uden at dette i sig selv er kriminaliseret.

Konfirmationsforberedelse

I dag fastlægger kommunalbestyrelse og præster i forening, hvornår konfirmationsforberedelsen skal ligge. Den skal dog ligge inden for normal skoletid. Dette skal efter forslagsstillernes opfattelse bringes til ophør. Vil folk konfirmeres, må den slags foregå i fritiden. Et bestemt trossamfund – folkekirken – skal ikke have en privilegeret adgang til at flytte rundt på folkeskolens skemaer. Det er åbenlys diskrimination af andre trossamfund, og det medvirker til at skabe et socialt pres på elever af andre religiøse overbevisninger samt ikke-religiøse elever. Konfirmationsforberedelsen bør ligesom alle andre religiøse aktiviteter foregå i fritiden. Og den danske folkeskole bør under ingen omstændigheder tildele en religiøs retning bestemte privilegier.

Statsanerkendte trossamfund

I dag tager staten stilling til, om et trossamfund nu også er et rigtigt trossamfund. Forslagsstillerne mener, at det er folk selv, der definerer deres religion, og ikke staten.

Derfor skal staten ikke anerkende trossamfund, og trossamfund skal ikke have særlige fradragsmuligheder og skattebegunstigelser, men derimod have tilskudsmuligheder på linje med alle andre foreninger.

Fødsler, dødsfald, ægteskaber, partnerskaber og navne

Registrering af partnerskaber og ægteskaber skal foretages af de offentlige myndigheder. Folkekirken og andre trossamfund skal ingen juridisk autoritet have i dette spørgsmål. Hvad folk i øvrigt måtte have lyst til at gennemgå af ritualer i den forbindelse, vedkommer ikke det offentlige.

Registrering af fødsler, navne og dødsfald skal ligeledes foretages af offentlige myndigheder og ikke af kirken, altså sådan som det allerede foregår i Sønderjylland i dag.

Skriftlig fremsættelse

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om adskillelse af kirke og stat.

(Beslutningsforslag nr. B 94).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.